

НОВИ ДНИ

Седмичникът за култура, стопанство и обществен живот.

Редакторъ:
Антонъ Христовъ

Излиза ПЕТЪКЪ.

Годишенъ абонаментъ 50 лв.

Броя 1 левъ

Публикации: по споразумение.

Редакция-администрация:
Книжарница „ИСКРА“
Ески-Джумая.

Седмиченъ бележникъ.

Мракъ покрива бъдещето.

За наблюдателя на нашия политически животъ е ясно, че предстоятъ събития, които ще донесатъ страдания, а може би и кръвъ. Народътъ всъщностъ е озлобяванъ отъ партийния печатъ. Плодъ на кжсогледство и злоба сж изстжпленията въ Враца при посещението на Ал. Цанковъ. Плодъ на партизански страсти сж провокациитъ на самозвани „националисти“ срещу емигрантитъ и селския народъ въ София, Русе и др.

Всички заплашватъ и се готвятъ за отмижжение! Реакцията отъ днесно е въ усилено настжпление и може би е една утрешна (ако не днешна) опасностъ за конституционнитъ устои на държавата, демокрацията и парламентаризма.

Всѣки вече се страхува отъ приателя си. Всѣки вижда, че вмѣсто успокоителни настжпватъ по-страшни дни.

Кому ще донесе добро всеобщата настжрвеностъ?

Най-малко на народа, който ви наги е билъ и, по-всичко личи, че пакъ ще бжде орджие въ ржцетъ на самозвани „спасители“.

Ние сме дълбоко увѣрени, че дълбението на фронтове ползува само отдѣлни личности, а не маситъ. Нима не се вижда, че враждата между народа е оризментъ на нѣкои да предприематъ нови антинародни дѣла? Съ умраза ли ще се подобри положението?

Ra—Ra.

цомъ се скарать съ „комуниститъ“, да ги мушкатъ! Има вече единъ такъвъ случай: преди нѣколко дни (както разправятъ децата.) Единъ ученикъ отъ I отд. си играелъ на пжтя. Край него миналъ другъ ученикъ—фашистъ отъ I кл. Попиталъ го: „Ти фашистъ“ ли си или „комунистъ“? — „Комунистъ“, отъ върналь първиятъ нарочно. Вториятъ се хвърлил върху му, като го мушналь по шията съ ножчето си и порѣзалъ по бузата. Сега детето ходи привързано.

Другъ „фашистъ“ отъ IV отд. открадналь пари, купилъ си кама (както го научилъ нѣкой си) и се заканвалъ другаритъ си да мушка, даже и себе си да прободетъ, за да сплаци учителятъ си!

Ученикъ отъ прогимназията открадва комунистически вестници отъ читалището и ги подхвърля на свои неприятни другари, за да имъ напакости. Работата се разкрива и децата биватъ спасени.

Забелязва се, че децата сж оставени безъ контролъ отъ гражданитъ, учителитъ и родителитъ. Обикновено нѣщо е 8—10 годишни деца да крадатъ яйца, кокошки и съ полученитъ пари да купуватъ цигари. Други отъ джобоветъ на бащитъ си открадвали готови цигари. Единъ открадналь револверъ отъ кжщи, далъ го на другъ да го поправи и...

вече не го видѣлъ. Дали бащата е забелязалъ кржкбата?

Гражданитъ отъ нѣкои улици сж писнали отъ детскитъ пакости и улично възпитание. Да влизать въ двороветъ, да чупятъ оградитъ, да не почиатъ по старитъ хора, да псуватъ—всичко това е нѣщо обикновено.

Ние само напомниме, за да се взематъ мѣрки и разложението да не пустветъ по дълбоки корени. Родителитъ да упражняватъ по-строгъ контролъ. Сжщо и гражданитъ да съветватъ децата и да предупреждаватъ своевременно за всички детски своеволия, учителитъ. Ако нѣкои родители продължаватъ да не обръщатъ внимание на децата си и ги оставятъ да играятъ на „фашисти“ и др. подготвяйки ги по този начинъ за вредни членове на обществото, трѣбва учителството, гражданството и властта да взематъ енергични мѣрки за предотвратяването на едно зло за народа ни, края на което не може да се предвиди.

А. А.

Фронтъ на демокрацията и културата.

За всѣки обективенъ наблюдател на нашия общественно-политически животъ очевиденъ е факта, че се по-ясно и определено се очертаватъ два крайни фронта. Напоследъкъ тѣ почватъ да действувать още по оживѣно, обстоятелство, което създава тревога въ всѣки честенъ и съзнателенъ гражданинъ, който иска да вижда развитието на родината си, подобно културнитъ народи, подъ знака на демократическата култура и обществени реформи.

Сжщото обстоятелство е стреснало и самото правителство, което е заставило на съвещание Мръ Председателя г. Мушановъ съ министритъ г. г. Гиргиновъ, Гичевъ и В. Димовъ. Въ това съвещание се е констатирало, че действието на тѣзи фронтове почва да става опасно за спокойното развитие на страната и че трѣбва да се взематъ мѣрки, за предотвратяване на всѣкакви изненади.

За да се занимаятъ първитъ министри съ този въпросъ, значи, опасността трѣбва да е сериозна. А знае се, че крайниятъ резултатъ отъ борбата на тѣзи фронтове е насилие, диктатура, кръвъ и страшни страдания за широкиятъ народни маси. Емигрирането на маса други граждани, които ще трѣбва да напуснатъ отечеството си, щомъ единиятъ фронтъ вземе връхъ, е пакъ едно страшно последствие отъ борбата на тѣзи фронтове. Въобще предъ фона на нашето общественно политическо развитие чъртае се една картина, която трѣбва да стресне всѣки истински гражданинъ и патриотъ, който искрено обича родината си.

Е добре! Българскиятъ народъ, право или криво, води две войни и видѣ резултата на насилието.

Победителитъ и тѣ не хоро саха. Резултатитъ отъ кръвта и насилието сж крвавъ, насилие и страшни страдания. Афоризмътъ на великия Христъ съ: „Който вади ножъ, отъ ножъ умира“, намѣри подвърждане за лишень пжтъ.

И следъ толкова страшни опити и страдания наново се издига кржавиятъ фронтъ на гражданската война съ всичкитъ ѝ ужаси и екцеси.

Не, и хиляди пжти не, трѣбва да бжде отговорътъ на всички граждани съ елементарна обществена и морална култура.

Въ България има мѣсто за всички нейни честни синове, които съ скромния си трудъ творятъ нейното бъдеще. Не трѣбва да има патриоти и предатели, привелигировани и потиснати, не трѣбва да има фронтове на насилие и кръвъ.

Пжтътъ на борбитъ, както въ всѣка културна парламентарна страна, трѣбва да бжде чрезъ идейно съзтезание, борби на идейна почва въ кржга на елементарна почтенностъ и култура.

И всички граждани отъ различни политически групировки, които възприематъ този пжтъ, трѣбва да образуватъ фронтъ на демокрацията и културата, противъ фронта на насилието и диктатурата.

Правителството, което претендира да представлява демокрацията, трѣбва да се проникне отъ тази истина и последния неговъ кметски намѣстникъ да се старае съзнателно и искрено да я въплоти въ обществената ни действителностъ.

Всичко друго въ това отношение е отъ лукаваго и може да има сждбоносни последствия, каквито нашиятъ народъ не единъ пжтъ е изпитвалъ.

А. Б.-къ.

Публичното събрание на БЗНС. — Г. Марковъ.

Въ недѣля, на 2. IV. се състоя голямо публично събрание на БЗНС. — Г. Марковъ. Присъствуваха земеделци отъ окржга. Въпрѣки обявата, не дойдоха народни представители цѣлото постоянно присъствие и пр., а само г. г. Г. Марковъ, Хр. Поповъ, членъ отъ постоянното присъствие и Б. Янакиевъ, касиеръ на съюза.

Прѣвъ говори Хр. Поповъ. Чиято речъ често бѣше прекъсвана съ ржкоплескания и викове „Позоръ!“. Между другото той каза:

Минаха времената, когато нѣколко души, взели властта съ полиция и войска да управляватъ. Тежко и горко на този, който се бори противъ народа.

Какво направи блока презъ управлението за 2 години? Само съ резолюции не се управлява.

На много мѣста хората ядатъ просияници. Всѣки денъ чувате да се бѣсятъ, защото нѣма хлѣбъ! Тѣ искать хлѣбъ, а ги разгонватъ, биятъ, убиватъ. Народътъ създава благата, а тѣне въ мизерия.

Днесъ има два фронта: на народа и на реакцията.

Отъ кжде дойде кризата? Жито има толкова много, че го хвърлятъ въ морето. Сжщото е и съ кафето, чая и др. Всичко има. Но има и алчностъ за печалби. Въ Холандия десетки хиляди животни заколиха, за да ги хвърлятъ въ морето, та да се покачатъ ценитъ. А народътъ гладува.

Сговорътъ си отиде, но сговоряницата остана. Амнистирахъ емигрантитъ, за да се подиграватъ сега, да ги гонятъ и убиватъ, а въоржжени хора пращатъ да пазятъ Цанкова. Има още стотици емигранти неамнистирани.

Прокарватъ се закони, които не разрешаватъ въпроситъ. Въпросътъ за задълженията не е разрешенъ. Захарята днесъ е 30 лв., а бѣше 19 лв. Печалбитъ отиватъ на капиталиститъ.

Въ името на вашитъ интереси трѣбва да образувате федерация на труда съ всички трудящи се, за да убиемъ реакцията.

Съ народа борба не може. Той страшно се разплаща. Борете се и ние ще победимъ.

Борисъ Янакиевъ: Само едно управление остави дейностъ на положителни стопански реформи следъ войната—това на Ал. Стамболийски.

Следъ 1923 год. нашитъ пазари бѣха завладени отъ други Бюджетътъ ни не бива да бжде по-вече отъ 5 милиарда. Данъчната система трѣбва да се реформира. Да се въведе прогресивно подоходния данъкъ. Кой отъ васъ е ползуванъ отъ закона за за-

крила на земеделския стопанинъ?

Н, женъ е нѣколко годишенъ мораториумъ. Трѣбва да сѣемъ земеделски произведения, които ще намѣрятъ по добъръ пазаръ. Ние нѣмаме търговски договоръ съ никоя държава. Съ житото, което нашия селянинъ изкарва, можемъ купи само по чифтъ царвули за семейството!

Сѣтътъ се раздрусва. Въпросътъ е за системата на управлението. Ние търсимъ сътрудничество на производителнитъ съсловия на базата на конституцията. Съ комуниститъ ние не сме. Ако Цанковъ дойде на властъ, вие ще бждете обявени за комунисти, а ако комуниститъ дойдатъ, вие ще бждете обявени за реакционери! Трѣбва да изградимъ фронта на труда, противъ фронта на реакцията.

Георги Марковъ говори почти изключително за външната финансова политика на сговористкото и блоково правителство.

Правителствата отъ 10 години служатъ на банкерскитъ интереси. Още Стамболийски открито заяви, че не можемъ да плащаме. На 9 юний имаме 1 милиардъ и 400 милиона лв. чужда валута, а 800,000,000 лв. фондове. Даваше се 13-та заплатата!

Финансовата ни политика бѣ политика на народа. Ние не плащаме нито стотинка за репарации. Паритъ отидоха въ бездѣннитъ джобове на спекулантитъ.

Трѣбва да се спре всѣко външно плащане. Ревизия на договоритъ за миръ.

Всѣки, който носи отговорностъ за днешното положение, трѣбва рано, или късно да отговаря. Сгзоратъ сключи два заема, за да се обогати.

Днесъ народн. блока не е народна. Презъ 1930 год. чуждитъ банки изнесоха чиста печалба 1 милиардъ 400 милиона лв., а презъ 1931 год. 1 милиардъ 250 милиона лв. Ние сме една колония на европейския капиталъ.

Искаме правни свободи за народа. Ние се боримъ противъ ЗЗД, защото е противонароденъ. Онова, което е добро въ Съветска Русия, ще го вземемъ. Въ Турция и Русия е изкоренена корупцията. Днесъ у насъ има страшна корупция. Ние сме за една политика на миръ. Престжпно е дето до сега сме нѣмали политически и стопански връзки съ Съв. Русия.

Ние сме за образуване на единъ съюзъ на всички трудящи се.

Следъ събранието което мина при повишенъ интересъ се състоя организационно събрание.

Рар.

Моралното израждане всрѣдъ малкитъ ученици.

Напоследъкъ се забелязва една отвратителна поквара между децата ученици отъ първоначалнитъ училища и прогимназията въ града ни. Изглежда, че примѣрътъ отъ по-големитъ ученици и нѣкои невъзпитани младежи насърчава 8—10 годишни деца, чийто дѣла и думи поставятъ въ

недоумѣние всѣки гражданинъ.

Думитъ „фашистъ“ и „комунистъ“ сж въ устата на всѣко дете. Едни сж „фашисти“, други „комунисти“. Грамадно болшинство сж „фашиститъ“. Споредъ признанията на децата, по-големите момчета ги правѣли „фашисти“. Съветвали ги да си купуватъ ками и ножчета и

Първа международна кооперативна фабрика.

За такава се смѣта фабриката за електрически крушки „Лума“ (Саѣглина), основана въ 1928 год. въ околността на Стокхолмъ (Швеция) отъ колективнитъ усилия на 4 национални кооперативни движения, това на Диния, Швеция, Норвегия и Финландия.

Интересенъ е основниятъ ѝ принципъ, позволяващъ на всѣко друго национално кооперативно движение да се присъедини къмъ предприятието и участвува въ печалбитъ му, стига само да му стане клиентъ.

„Лума“, която сега притежава общирна застрахователна площъ, е приключила първата си работа съ 6000 английски лири чистъ приходъ. На 26 юли м. г. общото ѝ производство е било надъ 5 мил. електрически крушки—срѣдно 15,000 дневно.

Появяването на електрическата кооперативна крушка на кара да спаднатъ ценитъ на могжия картелъ „Фобюсъ“. Въ момента, въ който се пунала крушката „Лума“—такава отъ 25 вата за 11 английски пенса—тази на картела се продавала въ Швеция 18 пенса, въ Холандия и Германия

15 пенса, въ Дания 14, а въ Англия 26 пенса.

Взимайки това съобщение изъ в. „Коопер. Просаѣта“, съ удоволствие констатираме развитието на кооперативното дѣло въ скандинавскитъ страни, което прескача тѣснитъ граници на нациитъ и се развива на международна почва. Това кооперативно обществено строителство носи поефтиняване на живота и облекчение на народитъ маси. И главно — животътъ въ тѣзи страни е проникналъ отъ голѣма човѣщина, отъ висока обществена култура, безъ озвѣтрени обществено-политически фронтове, безъ омрази, насилие и кръвъ.

Ето пжтя за обществено развитие и строителство на всѣко човѣшко общество, което се самоуважава и притежава елементарна християнска и обществена култура. По този пжтъ трѣбва да върви и всѣки честенъ и съзнателенъ гражданинъ, който искрено милѣе за родината си.

Жеко Дончевъ.

четете В. „НОВИ ДНИ“

На вниманието на общинския съвет.

По силата на едно решение на миналите общински съвети всеки гражданин, който си направи водна инсталация, плаща годишно 35⁰⁰ лв. водно право, без да се гледа към коя категория спада.

Ето едно решение, което е взето от един минал общ. съвет, и което за срам се търпи още до сега, което не почива на никакъв разум и логика, и което спъва много граждани от сръдна и бедна категория да се снабдят с тази културна придобивка. А общината е, която трябва да създава културните блага на гражданите и ги подпомага в това отношение. Аз съм беден гражданин. Водопроводният канал минава до къщата ми. Искам да си направя чешма в къщата. Смятам сам да си изкопая канала за тръбите; намърих си вежди тръби и смятам заедно с моя труд, чешмата да ми струва съвършено малка сума. Таксата, обаче от 350 лева, която трябва да плащам годишно ме спъва в тази работа. А като мене, вървам, има много граждани.

Ето защо, днешният общ. съвет, който се състои от интелигентни граждани, трябва да ревизира това решение, като реши, че всеки който има чешма в къщата си, плаща водно право според категорията си. Това е и разумно, и честно, защото общината трябва да служи на своите граждани.

П. Ив. М.

Изъ печата.

В „Заря“ пише:

„Всрѣдъ земеделцитѣ вече решително се поставя въпроса за обединение на всички земеделски съюзи. Съ осъществяването на обединението ще се бърза, защото то на всяка цена трябва да стане до новите законодателни избори, които ще се произведат

следъ 2 години. Като инициатори и главни носители на идеята за обединението се представятъ Хр. Стояновъ, Н. Атанасовъ, К. Тодоровъ и Ал. Обовъ.

Г-нъ м-ръ Д. Гичевъ е заявилъ, че никой сдруженъ земеделецъ не е и не може да бжде противъ обединението на всички земеделци.

... Отслабването на земеделския съюзъ ще засили позициите на дясната и левата крайности у насъ.

„Емигрантите имали намърение да възобновятъ желѣзния блокъ и дори при условия, че не се постигне пълното обединение на земеделския съюзъ“.

„Ние нѣма да позволимъ на маймунскиятъ подражателъ на хитлеризма да смущаватъ правовия редъ въ страната ни.

Любителитъ на ефтиния и долнокачественъ „патриотизъмъ“ трябва да се предупредятъ, че властта и закона нѣма да се шегуватъ се тѣхъ.

в. „Знаме“.

Проф. П. Стояновъ за начина на разрешението на задълженията.

Въ една своя рѣчь, държана въ дружеството на икономиститѣ-академици, върху „Стопанската криза въ България и изходътъ отъ нея“, като се спира и върху въпроса за разрешението на задълженията, казва:

„Базата за разрешението на този въпросъ е една девалоризация т. е. едно справедливо съотношение покупателната стойностъ на монетата въ момента на контракуването съ същата стойностъ въ момента на изплащането на дълга.

Икономически и правилно това трябва да се извърши рѣзко съ съдѣствата на социалната служба на капитала, защото иначе ще се унищожатъ окончателно дребнитъ стопанства и ще се наруши покупателната стойностъ на вътрешното тържище и, следователно, вътрешното равновесие е загубено.

Въпросътъ за дълговетъ е общо народенъ.

Материалнитъ средства за неговото разрешението и постигане

на ефтеното производство и ефтичъ животъ трябва да бждатъ вътрешни, свои—това ще се постигне чрезъ девалоризацията на платежната стойностъ.

изъ в. „Време“.

ХРОНИКА.

Ески-Джумайската Популярна банка започва да изплаща дивиденди за 1932 год. и да урежда посмъртната каса за 1933 год. съ 1 май т. г.

Поканлатъ се всички членове да си получатъ дивиденде и уредятъ посмъртната каса на време.

Поканватъ се също и вложителитъ да си представятъ книжките за вписване лихвите имъ.

Отъ банката

Земеделската банка въ града ни продава съ 50% намаление плугове и разни земеделски орджия.

Управителитъ на дизеловитъ електропроизводни централи въ страната сж отпечатали изложение до министритъ и народнитъ представители, посочвайки тежкия ударъ, нанесанъ върху развитието имъ съ предвидения по новия законъ увеличение ценитъ на газъола и минералнитъ масла.

Държавниятъ приходъ е около 5,000,000,000 лева. Разходътъ за заплати, надници, разни възнаграждения е кръгло 3,000,000,000 лева. Кредиторитъ си задържатъ 2,000,000,000 лв.

Какво остава за стопански и културни нужди?

Ясно е, че България не може да плаща 2 милиарда за държавни дългове, които трябва да бждатъ намалени до 500,000,000 лева споредъ мнението на компетентни хора, за да може да се гарантиратъ елементарнитъ условия на обшчествения ни и стопански животъ.

Въ града върлува между децата дребна шарка.

Получихме протестна резолюция отъ с. Кубадънъ на общо-селско събрание. Резолюцията е въ духа на печатанитъ до сега въ вестника резолюции.

Въ недѣля на 9 т. м. въ града ни ще се състои голѣмо публично събрание на работн. социалъ демократическ. партия. Ще говорятъ: секретаря на партията Хр. Паралиевъ и Кр. Славовъ.

Приетъ е отъ мин. съветъ законопроектъ за защита на влоговетъ въ частнитъ банки. Есѣка банка трябва да има резервъ 10% отъ приетитъ влогове въ Б. Н. Банка. При ликвидация иматъ предпочитане спестовнитъ влогове.

Комисарството е нормирало следнитъ продукти: Хлѣбъ типова — 4¹⁰ лв., захаръ на пѣськъ — 23 лв., захаръ на бучки — 26 лв. килограмъ, агнешко месо 20 лв. килограмъ.

Отъ 10 априлъ хлѣбътъ ще бжде чисто пшениченъ отъ типово брашно № 3. Досегашния хлѣбъ съ 10% примѣсъ царевича остава за войсковитъ части, трудовацитъ и затворницитъ, защото тамъ ще може по-добре да се контролира.

На 2 т. м. въ училището „Н. Рилски“ се състояла родителско-учителска среща, на която у-ката М. Зайцарова четѣ рефератъ на тема: „Ролята на семейството при възпитанието“. Станаха разисквания между родителитъ за дѣленето на децата даже отъ първоначалнитъ училища на фронтъве. Изтъкна се, че тѣ сж подъ влиянието на по-голѣми ученици. Избранъ е комитетъ, който ще вземе инициативата

да се срещне съ всички родители учителски комитети първоначалнитъ у-ща, прогимназията и гимназията, за да се обмисли какви мѣрки да се взематъ срещу това ненормално явление — фронтъве между всички ученици.

Детската градина (забавачницата) при женската кооперативна група устройва лазаруване въ сжбота — 8 т. м., Лазаровъ день.

На 9. I. т. г. бѣха заловени група младежи отъ работническата партия на заседание въ една къща. За случая бѣха изведени дѣло, което се разглежда на 29 III отъ Е.-Джрмайческия мирови съдия. Осъдени сж по на 1000 лв. глоба: Нор Младеновъ, К. Върбановъ, Кр. Преславски, В. Преславски, Ив. Желевъ, Т. Христовъ, Ст. Динамитровъ и Цоню Кънчевъ. Осъдени сж: Т. Черноколевъ, Кр. Сава Шиваровъ, Георги Кънчевъ, Д. Поповъ, М. Халачевъ. Последнитъ двама отъ Шуменско членове на окръжния комитетъ.

Присъждана сѣла да бждатъ обжалвана предъ Шуменски окръженъ съдъ.

Постъпили въ трапезарията: Д-ръ К. Панайотовъ 200 лв.; Тодорка Абаджиева 100 лв.; Йовка Кънчо Абаджиева 150 лв.

Комитетъ на безпл. учители трапезария урежда на Врѣмъца следъ отпускъ на църквитъ въ кино Жековъ благотворително утро за въ полза на трапезарията. Граждани, посетете в утрото и дайте лептата си за бедното и гладно дете.

Абонирайте се за В. „НОВИ ДНИ“

Дава се под наемъ ФУРНАТА
до пощата — добре ремонтирана съ добра клиентела.
Споразумение: В. Вѣлковъ — учителъ.

Спомени изъ недалечното минало.

По случай съюзния празникъ на учителитъ

„Что бы боеть силнымъ, надо стоять не вѣнъ „процеса жизни“, а занятъ въ нѣмъ подобающе мѣсто, какъ жива органическая струя его“.

А. С. Новодворски,

„Азъ си представявамъ живота, казва сжщия писателъ, въ видъ на безчислено множество ручей, рѣкички, потоци, които текатъ въ едно направление . . . въ океана, който ги поглѣща.

Тѣ се преплитатъ, сблѣсватъ понѣкога се връщатъ назадъ, образуватъ временно застояли езера, вонещи блага, даватъ множество второстепенни разклонения, но между тѣхъ непремѣнно има чиста сребърна струя, която тече най-право и презъ най-удобно мѣсто; следъ време тя ще стане най-главна рѣка и ще възтѣржествува надъ останалитъ. Въ тази струйка като да е съсѣдоточена идеята на живота, логиката на историята, и който би я смѣсилъ съ подобнитъ й, съ тѣхнитъ кални течения, който въ тѣхното безпорядочно и кресливо клокочене не би различилъ нейното мелодично шумолене и не би се отзовалъ на него — той „напрасно е преживѣлъ живота си“.

Истински идейния и смисленъ животъ, значи, се заключава въ обстоятелството да схванемъ „мелодичното шумолене“ на сребристая жизнена струя, да се отзовемъ на нея и да заемемъ своето мѣсто въ процеса на общественото разви-

тие и съ всичкото съзнание и отговорностъ за ролята, която ни се пада като честни и съзнателни граждани, да изпълнимъ своя дългъ.

За тази висока обществена задача трябва личността да се издигне на съответна културна степенъ, на опредѣленъ идеенъ етапъ въ собственото си развитие, при който взиматъ връхъ общественитъ чувства и инстинкти. Личното „азъ“, твоето собствено благо ти го сливашъ съ онова на колективитета и то ти е ржководната нишка въ всичкитъ ти прояви и действия.

Това е етапъ на развитие, когато личността става обществена индивидъ; прагътъ, изходниятъ пунктъ, отдето ние ставаме члвци.

Това бѣ общественото и философско свѣтовъзрение на редица учителски поколения отъ създаването на Б. У. Съюзъ до европейската война, па и години следъ нея. Учителството безаветно бѣ преданно на обществената си служба, забравяйки, не, съзнателно игнорирайки собственитъ нещастия, страдания и мизерия.

Въ тази славна народническа епопея на учителството не трябва да се забравя, особено отъ сегашнитъ млади учител-

ски поколения, които сж оризани да живѣятъ и работятъ сръдъ една крайно реакционна и мизерна обществена и трудова атмосфера, че сръдъ сжщю такава атмосфера сж живѣли и действували и старитъ учителски поколения.

Имало е случаи, когато елитътъ на професията, делегатитъ на цѣлъ конгресъ сж бивали уволнявани, гонени, преследвани и т. н.

Въпрѣки всички тѣзи реакционни зигзаги въ пжта на учителското движение, — „мелодичното шумолене“ въ сребристая струя на живота му не е заглѣхнало, защото и днесъ, на своя празникъ, правейки ганераленъ прегледъ на измиалата си дейностъ, учителството бодро стои на своя постъ и издига сжщитъ традиционни боеви лозунги, каквито е издигало и въ миналото.

Но нека се знае отъ младитъ учителски поколения, че въ миналото наредъ съ реакционитъ вълни имало е епохи на силно обществено движение напредъ и възбуждане.

Въ тѣзи епохи учителството е било въ първитъ редове на пионеритъ на прогреса и неговъ най-ентузиазирани носители.

Бѣше презъ 1920 година. Една грандиозна социална вълна на голѣми реформи заливаше свѣта.

Трошаха се тронове, събаряха се вѣковни монархии — човѣчеството правѣше преоценка на ценноститъ. Старото си отиваше: умътъ ставаше безумие, безумието — умъ.

Бѣхъ прогимназиаленъ учител въ единъ нашъ окръженъ градъ. Крѣвта не бѣ застѣхнала отъ ранитъ, които носѣхме отъ войнитъ. Между общественитъ дѣйци бѣхме въ първитъ линии, но не забравихме и нашата славна професия. Искана да ме правятъ председателъ на тричленната комисия. Не! Претъплението е да се дезертира отъ славната учителска професия. На поста до край! Отъ тамъ ще се боримъ за красивъ и свѣтълъ животъ. И издигаме нови лозунги: достѣпъ на учителството въ изборнитъ институти, училищни настоятелства, общински и окръжни съвети, народно събрание. Старитъ политики и общественици прсвалиха България, ние ще ви покажемъ, какъ се възбужда.

Съюзътъ на държавнитъ наемници действува съ пълна пара. Следъ 6 часа вечеръ клубътъ гъмжи отъ чиновници. Събрания на комитетъ, настоятелства, секции, организации и общи събрания. Държавното наемничество е възмжжало и иска да му се чува думата въ разнитъ ресори. Действува въ контактъ съ частното наемничество въ името на великата задача за обществено обновление и новъ животъ.

1 май — великиятъ празникъ на творчески и честенъ трудъ, Срещу празника майска вечеринка. На вечеринката азъ, прогимназиалниятъ учителъ, държа буйна ентусиазирана рѣчь противъ стария крѣва свѣтъ, който си отива и новия слънчевъ свѣтъ, който иде. . . На другия день — 1 май съб-

рания и манифестация. Още отъ сутринта съ червена лентата маршируватъ изъ улицитъ на града, а следъ обѣдъ манифестация. На манифестацията следъ обѣдъ дойде и директорътъ ни — стариятъ съюзистъ, сега пенсионеръ И. Грънчаровъ. Манифестиратъ и колеги отъ други училища. . .

Сънъ ли бѣ това? Не, жива обществена действителност!

А днесъ? Мрачна и страшна обществена действителност. Но въпрѣки всичко земята се движи. Столѣтия сръдно-вѣковната тъмнина и реакциядушения човѣчеството и въпрѣки това като фениксъ изъ развалинитъ й проблѣсна и озари човѣчеството лжчътъ на общественото развитие, на прогреса — „мелодичното шумолене“ на сребристая жизнена струя. . .

Учителю, организирани въ редовитъ на Б. У. Съюзъ!

Въпрѣки реакционния размахъ крилетъ на обществената реакция, въпрѣки регресивния зигзагъ на общественото развитие, — вървай въ великото дѣло на общественото обновление, на новия слънчевъ и пролѣтенъ свѣтъ, който въпрѣки всичко, иде! Намѣри мѣстото си въ великия „процесъ на живота“ и съ честъ и достойнство участвуй въ него. . .

„Пустъ разбитъ и поруганъ свѣтъ и идеалъ.“

И стреунитъ невинная кровь! Въръ, настанетъ пора — и погинеетъ Ваалъ.

И вернѣтся на землю любовь!

Ант. Христовъ.